

Inträdet på arbetsmarknaden efter avslutad YH- utbildning

Examinerade och fullföljare 2019–2021

Inträdet på arbetsmarknaden efter avslutad YH-utbildning

Examinerade och fullföljare 2019–2021

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för social statistik och
analys
701 89
010-479 40 00

Förfrågningar Tomas Westling
010-479 61 78
tomas.westling@scb.se

Förfrågningar Sinisa Sauli
010-479 62 15
sinisa.sauli@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Inträdet på arbetsmarknaden efter avslutad YH-utbildning
Examinerade och fullföljare 2019–2021 Temarapport 2022:7

URN:NBN:SE:SCB-2022-A40BR2207_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Inledning

Yrkeshögskoleutbildningar (YH-utbildningar) finns inom flera olika branscher över hela landet. Utbildningarna ska svara mot arbetslivets behov av yrkeskompetens och drivs i nära samverkan med företag och arbetsgivare. Utbildningar inom yrkeshögskolan är eftergymnasiala och oftast mellan ett och tre år. Beroende på studieresultat kan en utbildning inom yrkeshögskolan avslutas med eller utan en examen. De som avslutat en YH-utbildning kan delas in i två grupper:

- Examinerade (avslutat utbildningen med en examen)
- Fullföljare (avslutat utbildningen utan en examen)

Med fullföljare avses en person som har deltagit i utbildningen från början till slut men avslutat utbildningen utan godkänt resultat i en eller flera av de kurstyper som ingår i utbildningen. En utbildning kan innehålla följande kurstyper:

- Standardkurser
- Lärande i arbete (LIA)
- Examensarbete

Så här mäter vi etableringen på arbetsmarknaden

Månatliga uppgifter om löneutbetalning från SCB:s register om arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI) används för att skapa två olika mått på sysselsättning för de som avslutat en YH-utbildning; ett etableringsmått och ett anställningsmått. Etableringsmättet visar om en person har haft arbete som huvudsaklig sysselsättning aktuell mätmånad medan anställningsmättet indikerar om en person haft något arbete alls. I den här rapporten används etableringsmättet för att beskriva sysselsättningsstatus för de som avslutat en YH-utbildning. Gränsen för att klassas som etablerad en viss månad ligger mellan 16 000–18 000 kr under uppföljningsperioden. I tillhörande tabellbilaga redovisas både etableringsmättet och anställningsmättet. För definitioner av de båda måtten, se avsnittet *Metod och framställning*.

För de som avslutat sin YH-utbildning under 2019–2021 redovisas etablering på arbetsmarknaden vid ett antal olika tidpunkter. Uppföljning görs 3, 6, 9, 12 och 24 månader efter avslutad utbildning. Antalet möjliga uppföljningstidpunkter beror på vilket avslutsår som avses.

Etableringsstatistik som komplement till den årliga enkätundersökningen

Den här rapporten kan ses som ett komplement till den årliga uppföljning som Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) och SCB gör i enkätundersökningen som belyser examinerades sysselsättning året efter examen från yrkeshögskolan. Enkätundersökningen belyser även andra frågor, till exempel arbetets överensstämmelse med utbildningen, som inte ingår i den här undersökningen.

AGI-uppgifter finns tillgängliga kort tid efter aktuell mättidpunkt vilket gör att den här statistiken kan tas fram snabbt efter avslutad examen. Utifrån uppgift om avslutsmånad för YH-utbildningen och AGI-uppgifter kan vi mäta etablering vid en viss tidpunkt då tiden mellan avslutad utbildning och mättidpunkt är densamma för alla personer. I enkätundersökningen undersöks sysselsättning året efter avslutad YH-utbildning vilket innebär att mättidpunkten efter avslutad utbildning kan variera mellan 9–21 månader beroende på när under kalenderåret man har avslutat sin utbildning. En annan skillnad mellan den här studien och enkätundersökningen är att i den här rapporten ingår också fullföljare. Enkätundersökningen avser endast examinerade.

Innehåll i rapport och tabellbilagor

Rapporten är indelad i två avsnitt. Det första avsnittet beskriver hur etableringen på arbetsmarknaden ser ut sex månader efter avslutad utbildning för de som avslutade sin YH-utbildning under 2021. Jämförelser görs mellan olika utbildningsområden och hur etableringen på arbetsmarknaden skiljer sig mellan examinerade och fullföljare.

Det andra avsnittet beskriver hur etableringen ser ut för de som avslutat sin YH-utbildning under 2019 och 2020 och de skillnader som finns mellan de olika avslutsåren. Här finns möjlighet att mäta etablering vid flera olika mättidpunkter och att studera hur snabbt etableringen har gått för personer med utbildningar inom olika utbildningsområden.

I den tillhörande tabellbilagan redovisas statistik över etablering och anställning efter fler grupperingar än de som kommenteras i rapporten. Tabellbilagan innehåller etablering och anställning vid olika mättidpunkter efter

- Kön
- Ålder
- Inrikes/utrikes född
- Utbildningsområde
- Utbildningsinriktning (SUN4 och SUN5).

Redovisningen avser de som avslutat en YH-utbildning under 2019–2021 och är uppdelad på examinerade och fullföljare.

Annan statistik

Statistik över yrkeshögskolans sökande, studerande och examinerade finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0701. Statistik över sysselsättning, yrkesställning och inkomster vid olika tidpunkter efter avslutad YH-utbildning finns på www.scb.se/UF0503.

Utförliga analyser och fler tabeller finns även på MYH:s webbplats, www.myh.se. Där redovisas resultaten från den årliga enkätundersökningen om YH-examinerades sysselsättning efter avslutade studier.

Population

Studien omfattar examinerade och fullföljare mellan 2019–2021 från program som leder till examen och tas fram från registret över YH-studerande och examinerade. Som examinerad räknas alla personer som examinerats från en yrkeshögskoleutbildning under ett år. I gruppen fullföljare ingår personer som inte avslutat en yrkeshögskoleutbildning med examen men som var med tills utbildningens slut.

Totalt ingår ungefär 14 900 till 20 700 personer per avslutsår eller drygt 53 000 personer totalt i studien. Antalet examinerade skiljer något från den ordinarie statistiken som publiceras på www.scb.se/UF0701. I den här redovisningen kan en person bara förekomma en gång per år. Har en person avslutat flera utbildningar görs en prioritering utifrån en på förhand bestämd ordning. Vidare är redovisningen avgränsad till personer som är folkbokförda vid sista uppföljningstillfället. Slutligen ingår inte heller personer där examinationsmånad och avslutsmånad för utbildningen skiljer mer än månad. Se vidare avsnittet *Metod och framställning*.

Av de drygt 53 000 personer med ett avslutsår 2019–2021 från en YH-utbildning var 88 procent examinerade och 12 procent fullföljare. Det är fler kvinnor än män som studerar och examineras från YH-utbildningar. Totalt utgörs gruppen examinerade av 60 procent kvinnor och 40 procent män. Bland fullföljare är förhållandet det omvända, med 60 procent män och 40 procent kvinnor. Det gäller oavsett avslutsår (se tabell 1).

Tabell 1. Examinerade och fullföljare från yrkeshögskolan 2019–2021 efter kön

Avslutsår		Antal	Andel kvinnor i procent	Andel män i procent
2019	Examinerade	13 181	60	40
	Fullföljare	1 753	39	61
2020	Examinerade	15 504	61	39
	Fullföljare	1 919	41	59
2021	Examinerade	17 949	59	41
	Fullföljare	2 734	41	59
Totalt		53 040	57	43

De största utbildningsområdena inom yrkeshögskolans utbildningar är

- Ekonomi, administration och försäljning
- Hälso- och sjukvård samt socialt arbete
- Samhällsbyggnad och byggteknik
- Teknik och tillverkning
- Data/It.

De fem största områdena svarar för 78 procent av alla som har avslutat en YH-utbildning under 2019–2021 och det är samma bild bland både examinerade och fullföljare.

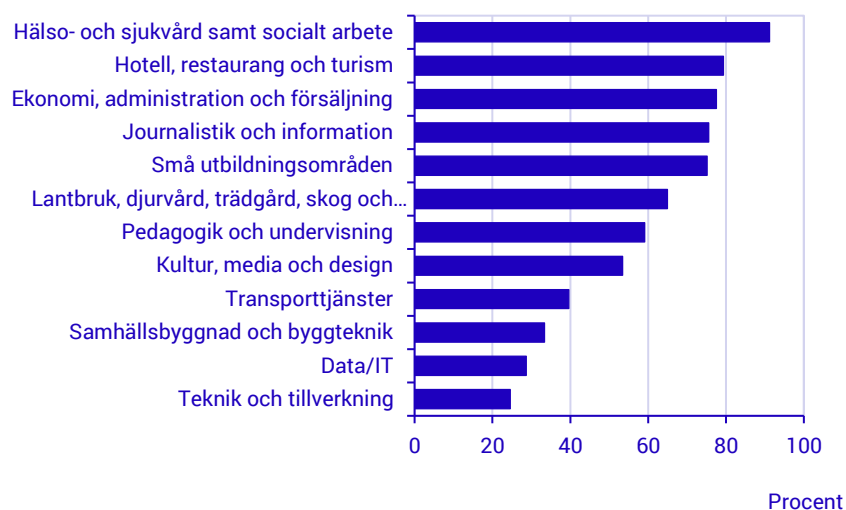
Tabell 2. Examinerade och fullföljare från yrkeshögskolan 2019–2021 efter utbildningsområde. Antal

Utbildningsområde	Avslutsår 2019		Avslutsår 2020		Avslutsår 2021	
	Examinerade	Fullföljare	Examinerade	Fullföljare	Examinerade	Fullföljare
Stora utbildningsområden						
Data/It	1 147	238	1 360	208	2 080	378
Ekonomi, administration och försäljning	3 836	288	4 368	374	4 756	413
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	2 107	136	2 765	160	2 777	252
Samhällsbyggnad och byggteknik	1 550	345	1 880	353	2 311	494
Teknik och tillverkning	1 461	364	1 617	405	2 153	594
Medelstora utbildningsområden						
Hotell, restaurang och turism	638	90	675	87	851	117
Journalistik och information*	168	32	250	26	278	20
Kultur, media och design	795	68	777	52	934	86
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	289	51	343	83	354	121
Pedagogik och undervisning	441	29	418	17	428	36
Transporttjänster	445	73	648	97	628	156
Små utbildningsområden						
Friskvård och kroppsvård	93	4	102	6	124	11
Juridik	102	20	102	21	125	16
Säkerhetstjänster	90	10	138	13	108	21
Övrigt	19	5	61	17	42	19
Totalt	13 181	1 753	15 504	1 919	17 949	2 734

*) I MYH:s gruppering av utbildningsområden räknas Journalistik och information till Små utbildningsområden

Andelen kvinnor respektive män varierar en hel del mellan olika utbildningsområden. I diagram 1 nedan visas andelen kvinnor per utbildningsområde bland examinerade 2021. Störst andel kvinnor finns inom utbildningsområdena *Hälso- och sjukvård samt socialt arbete* och *Hotell, restaurang och turism*. Störst andel män finns inom *Teknik och tillverkning* och *Data/It*. Bilden är snarlik även om man tittar på åren 2019 och 2020. Mönstret är detsamma bland fullföljare även om andelen män generellt sett är högre där.

Diagram 1. Andel kvinnor per utbildningsområde. Examinerade 2021

Om vi tittar på ålder är knappt två tredjedelar av alla i populationen yngre än 35 år. En något större andel som är yngre än 35 år finns bland examinerade jämfört med fullföljare.

Andelen utrikes födda bland samtliga examinerade 2019–2021 är 18 procent och 82 procent är inrikes födda. Bland fullföljare samma period är andelen utrikes födda högre, 28 procent, och andelen inrikes födda är 72 procent.

Andel etablerade och andel anställda efter ålder och nationell bakgrund finns i tabell 3 och tabell 4 i tabellbilagan.

Etablering bland dem som avslutade en utbildning från yrkeshögskolan 2021

I det här avsnittet redovisas etablering bland examinerade och fullföljare sex månader efter avslutad YH-utbildning för de som avslutat en YH-utbildning 2021. Etablering sex månader efter avslutad utbildning är den senast möjliga uppföljningstidpunkten för detta avslutsår. I tabellbilagan finns även uppgifter redovisade tre månader efter avslutad utbildning. Då är andelen etablerade något lägre vilket högst troligt beror på den korta tiden mellan avslutad utbildning och mättidpunkt.

Fokus i avsnittet ligger på jämförelser mellan examinerade och fullföljare och skillnader i etablering mellan olika utbildningsområden.

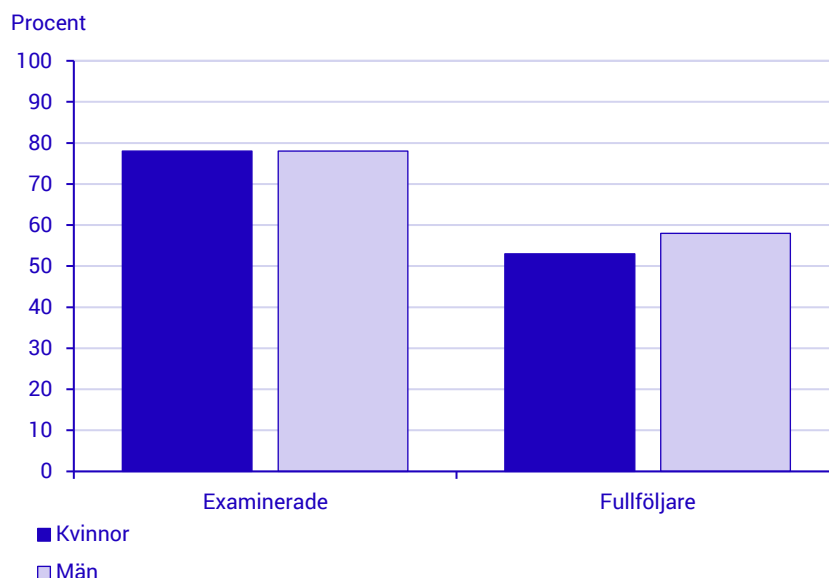
Drygt 20 700 personer har 2021 som avslutsår från sin YH-utbildning. Av dessa är 18 000 examinerade och 2 700 tillhör gruppen fullföljare.

Stora skillnader i etablering mellan examinerade och fullföljare

Bland examinerade med avslutsår 2021 är 78 procent etablerade sex månader efter avslutad utbildning. Andelen etablerade bland fullföljare är betydligt lägre, 56 procent.

Andelen etablerade bland samtliga examinerade kvinnor 2021 är lika hög som bland män. Det är små skillnader mellan män och kvinnor även för de tidigare avslutsåren, 2019 och 2020. I gruppen fullföljare finns det en något högre andel etablerade män än kvinnor sex månader efter avslutad utbildning 2021.

Diagram 2. Andel etablerade på arbetsmarknaden sex månader efter avslutad utbildning. Examinerade och fullföljare 2021 efter kön

Lägre andel etablerade bland utrikes födda

Utrikes födda personer som avslutat en YH-utbildning under 2021 var etablerade i lägre utsträckning än inrikes födda sex månader efter avslutad utbildning. Skillnaderna var dessutom större bland examinerade än bland fullföljare. Bland de som avslutade sin utbildning under 2019 eller 2020 fanns inga skillnader alls mellan in- och utrikes födda i gruppen fullföljare medan skillnaden bland examinerade var något större än för de som slutade 2021.

Skillnaderna mellan män och kvinnor var större bland utrikes födda personer än bland inrikes födda, både bland examinerade och fullföljare.

Tabell 3. Andel etablerade på arbetsmarknaden sex månader efter avslutad utbildning. Examinerade och fullföljare 2021 efter inrikes/utrikes födda och kön. Procent

Examen	Totalt	Kvinnor	Män
Examinerade – utrikes födda	73	71	74
Examinerade – inrikes födda	79	79	79
Fullföljare – utrikes födda	54	48	57
Fullföljare – inrikes födda	57	55	59

Samhällsbyggnad och byggteknik samt Transporttjänster i topp

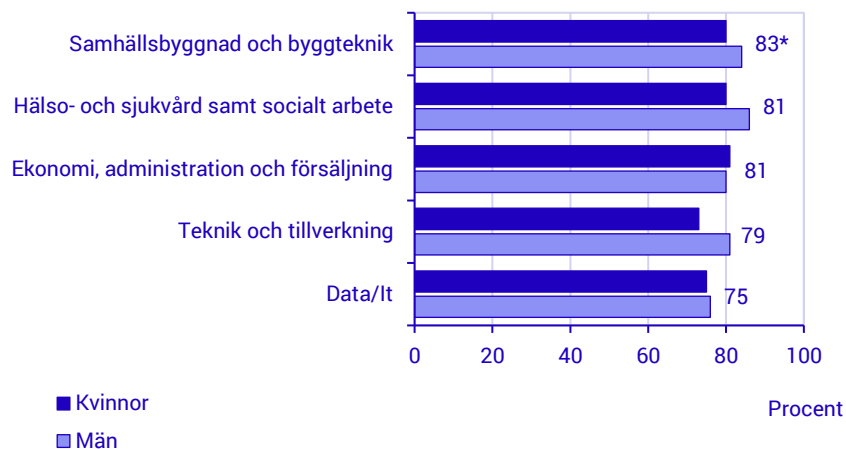
Andelen etablerade bland examinerade med avslutsår 2021 skiljer sig mellan olika utbildningsområden. Bland samtliga examinerade var 78 procent etablerade sex månader efter utbildningen. Stora och medelstora utbildningsområden särredovisas medan de små utbildningsområdena endast redovisas sammanslagna. Högst andel etablerade finns inom *Samhällsbyggnad och byggteknik* samt *Transporttjänster*. Lägst andel återfinns bland de som har utbildat sig inom *Kultur, media och design* och *Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske*.

AGI-registret som används för att skapa etableringsmättet utifrån utbetald lön en viss månad innehåller inga uppgifter för egenföretagare. Det kan påverka jämförelsen mellan olika utbildningsområden. Från andra undersökningar vet vi att andelen egenföretagare är större just bland dem som har en utbildning inom *Kultur, media och design* och *Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske* varför troligtvis andelen etablerade bland dessa är något underskattad jämfört med andra utbildningsområden.

Bland examinerade inom något av de fem stora utbildningsområdena har *Samhällsbyggnad och byggteknik* högst andel etablerade sex månader efter avslutad utbildning, 83 procent. Noterbart är att inom fyra av de fem stora utbildningsområdena är andelen etablerade högre bland män än bland kvinnor. Enbart för *Ekonomi, administration och försäljning* är andelen kvinnor högre.

Bland de fem största utbildningsområdena har *Data/It* lägst andel etablerade, 75 procent.

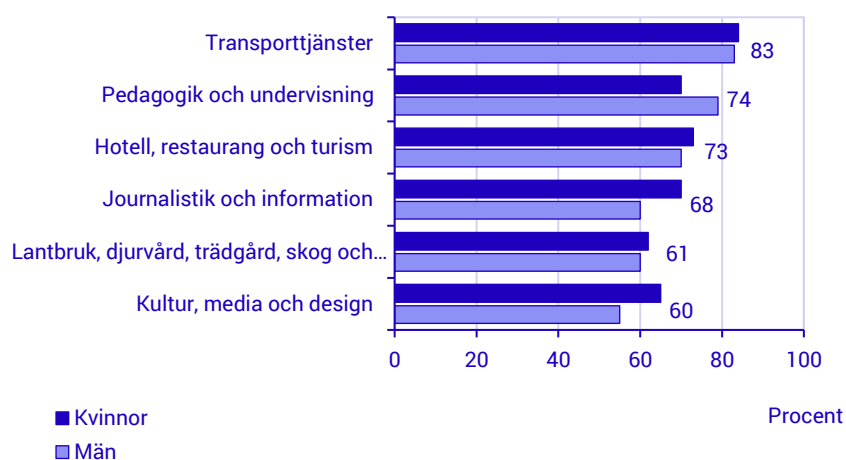
Diagram 3. Andel etablerade på arbetsmarknaden sex månader efter avslutad utbildning. Examinerade 2021 inom de stora utbildningsområdena

*) Siffrorna i diagram 3–5 avser kvinnor och män totalt.

Andelen etablerade är generellt sett något lägre bland de sex medelstora utbildningsområdena jämfört med de stora utbildningsområdena. Dock är andelen etablerade hög bland examinerade inom *Transporttjänster*, där 83 procent var etablerade sex månader efter utbildningen. Därefter följer *Pedagogik och undervisning* samt *Hotell, restaurang och turism* med 74 respektive 73 procent. Bland de medelstora utbildningsområdena har *Kultur, media och design* lägst andel etablerade, 60 procent.

Diagram 4. Andel etablerade på arbetsmarknaden sex månader efter avslutad utbildning. Examinerade 2021 inom de medelstora utbildningsområdena

De små utbildningsområdena redovisas endast sammanslagna. För hela gruppen var det 73 procent som var etablerade sex månader efter utbildningen. Män var etablerade i något högre utsträckning än kvinnor, 78 jämfört med 71 procent.

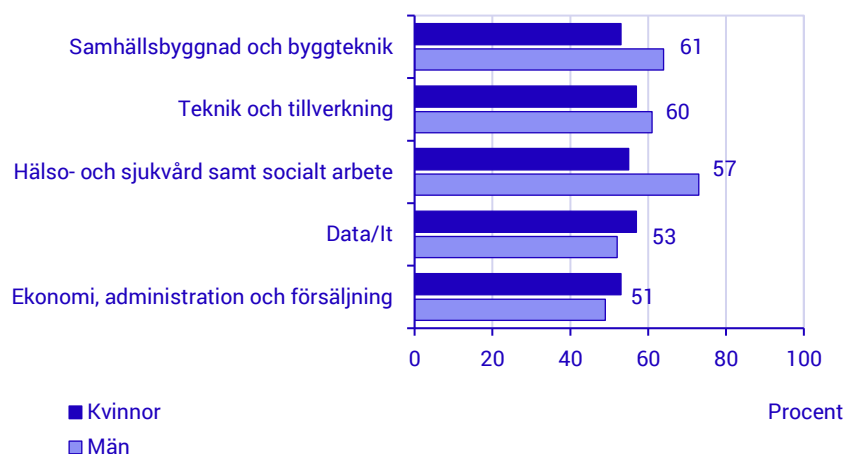
Mycket lägre etablering bland fullföljare inom samtliga utbildningsområden

Andelen etablerade bland samtliga fullföljare är mycket lägre jämfört med andelen etablerade bland examinerade. Sex månader efter utbildningen var 56 procent etablerade, med en något högre andel etablerade män än kvinnor. Då antalet fullföljare är relativt litet särredovisas endast de stora utbildningsområdena medan medelstora och små redovisas sammanslagna.

Även bland fullföljare är andelen etablerade högst inom *Samhällsbyggnad och byggteknik* bland de stora utbildningsområdena. Där var 61 procent etablerade sex månader efter avslutad utbildning, vilket dock är 22 procentenheter lägre jämfört med examinerade inom detta utbildningsområde. Den näst högsta andelen etablerade bland fullföljare fanns inom *Teknik och tillverkning*. Den största skillnaden mellan examinerade och fullföljare inom de stora utbildningsområdena fanns inom *Ekonomi, administration och försäljning*, 30 procentenheter.

Till viss del går det att se samma mönster bland fullföljare som för examinerade även när vi jämför kvinnor och män i de olika utbildningsområdena. En högre andel män än kvinnor är etablerade inom *Samhällsbyggnad och byggt teknik, Teknik och tillverkning* samt *Hälso- och sjukvård samt socialt arbete*. Antalet män bland fullföljare inom *Hälso- och sjukvård samt socialt arbete* är dock mycket lågt.

Diagram 5. Andel etablerade på arbetsmarknaden sex månader efter avslutad utbildning. Fullföljare 2021 inom de stora utbildningsområdena

Utöver de fem stora utbildningsområdena fanns det totalt ungefär 600 fullföljare med avslutsår 2021 inom övriga områden. Dessa redovisas endast sammanslagna. Totalt var drygt hälften, 53 procent, etablerade på arbetsmarknaden sex månader efter utbildningen. En något högre andel män än kvinnor, 56 jämfört med 50 procent.

I tabellbilagan, tabell 5a-f redovisas etablering och anställning per utbildningsområde för de som avslutat en YH-utbildning under 2019–2021.

Etablering efter detaljerad utbildningsinriktning bland examinerade

Svensk utbildningsnomenklatur (SUN 2020) används för klassificering av utbildning. Den mest detaljerade nivån för klassificering efter inriktning innehåller fyra positioner. MYH har en egen utvidgning av inriktningsklassifikationen till en femte position vilket möjliggör redovisning av olika utbildningar på en mycket detaljerad nivå.

Här redovisar vi etablering sex månader efter avslutad utbildning 2021 för de utbildningsinriktningar (5-siffernivå) som har högst andel etablerade personer. Redovisningen omfattar endast examinerade. Många utbildningsinriktningar har endast ett fåtal personer och redovisningen avgränsas till inriktningar med minst 50 personer. I tabellbilagan redovisas etablering och anställning 2019–2021 för

samtliga utbildningsinriktningar (4- och 5-siffernivå) med minst 50 personer under aktuellt år.

Som vi har sett tidigare återfinns den högsta andelen etablerade inom de stora utbildningsområdena och inom *Transporttjänster*. Det gäller även på den här detaljerade nivån. Bland de 20 utbildningsinriktningar med högst andel etablerade finns 15 inom utbildningsområdena *Hälsa- och sjukvård samt socialt arbete*, *Teknik och tillverkning* och *Samhällsbyggnad och byggt teknik* (se tabell 4).

Tabell 4. Antal utbildningsinriktningar bland de 20 med högst andel etablerade efter utbildningsområde. Examinerade 2021

Utbildningsområde	Antal bland de 20 utbildningsinriktningar med högst andel etablerade	Totalt antal redovisade utbildningsinriktningar
Hälsa- och sjukvård samt socialt arbete	5	10
Teknik och tillverkning	5	11
Samhällsbyggnad och byggt teknik	5	17
Transporttjänster	1	2
Pedagogik och undervisning	1	3
Hotell, restaurang och turism	1	7
Data/IT	1	10
Ekonomi, administration och försäljning	1	14

Man bör tänka på att redovisningen efter utbildningsinriktning (5-siffernivå) bygger på ett relativt litet underlag och resultaten varierar därför mellan åren. En del utbildningsinriktningar går inte att redovisa för samtliga år då antalet personer är för litet vissa år. Ungefär hälften av de utbildningsinriktningar som ingår bland de 20 med högst andel etablerade 2021 tillhör även de 20 med högst etablering 2019 och 2020.

Bland examinerade 2021 har utbildningsinriktningen *Projektledarutbildningar med inriktning mot elinstallation (522cu)* högst andel etablerade (91 procent) sex månader efter avslutad utbildning. Därefter följer *Utbildningar till byggnadsarbete mot miljö (582cc)* och *Utbildningar till underhållstekniker (521cf)*. Även inom *Utbildningar till lokförare (840ba)* är andelen etablerade hög. Andelen är även hög bland dem som examinerats 2019 och 2020.

Tabell 5. Andel etablerade på arbetsmarknaden sex månader efter avslutad utbildning. De 20 utbildningsinriktningarna med högst andel etablerade. Examinerade 2021

Utbildningsinriktning	Antal examinerade	Andel etablerade sex mån efter examen	Utbildningsområde
Projektledarutbildningar med inriktning mot elinstallation (522cu)	57	91	Teknik och tillverkning
Utbildningar till byggnadsarbete mot miljö (582cc)	65	91	Samhällsbyggnad och byggteknik
Utbildningar till underhållstekniker (521 cf)	73	90	Teknik och tillverkning
Utbildningar med inriktning mot palliativ vård (723uc)	52	90	Hälso- och sjukvård samt socialt arbete
Utbildningar till lokförare (840ba)	156	90	Transporttjänster
Utbildningar inom företagsförsäljning mot IT (341zh)	72	89	Ekonomi, administration och försäljning
Vidareutbildningar för undersköterskor – äldreomsorg (723rb)	304	89	Hälso- och sjukvård samt socialt arbete
Utbildningar till produktionsledare/arbetsledare, bygg (582 ct)	313	88	Samhällsbyggnad och byggteknik
Utbildningar till aktiveringspedagog/boendestödjare/stödpedagog (723ta)	465	88	Hälso- och sjukvård samt socialt arbete
Övriga utbildningar storhushåll (811 dy)	60	88	Hotell, restaurang och turism
Övriga utbildningar inom pedagogik och lärarutbildning (149xy)	59	88	Pedagogik och undervisning
Utbildningar till instrument- och steriltekniker (725xa)	59	88	Hälso- och sjukvård samt socialt arbete
Utbildningar till elkonstruktör (522cd)	118	88	Teknik och tillverkning
Utbildningar till elkrafttekniker och högspänningstekniker (522cb)	277	88	Teknik och tillverkning
Övriga utbildningar, inriktning sjukvård (723py)	360	88	Hälso- och sjukvård samt socialt arbete
Utbildningar till fastighetsförvaltare (582xc)	219	88	Samhällsbyggnad och byggteknik
Övriga utbildningar byggnadsarbete (582cy)	168	88	Samhällsbyggnad och byggteknik
Utbildningar till järnvägsingenjör (582ga)	55	87	Samhällsbyggnad och byggteknik
Utbildningar till kyl-, värmepumps- och ventilationstekniker (522de)	78	87	Teknik och tillverkning
Utbildningar till IT-infrastrukturtekniker (489zd)	93	87	Data/It

Hur snabbt blir man etablerad?

I det här avsnittet redovisar vi hur etableringen på arbetsmarknaden har sett ut vid olika tidpunkter efter avslutad utbildning bland examinerade och fullföljare. Fokus i avsnittet ligger på de som avslutade sin YH-utbildning under 2019 och 2020. Uppföljning kan göras vid ett olika antal tidpunkter beroende på när man avslutat sin utbildning. För de som avslutade YH-utbildningen under 2019 redovisas etableringen på arbetsmarknaden vid fem olika mättidpunkter och för de som avslutade under 2020 görs uppföljningen vid fyra olika mättidpunkter (se tabell 6 nedan).

Ungefär 15 000 personer har 2019 som avslutsår från sin YH-utbildning. 13 200 har gått ut med examen och 1 800 finns i gruppen fullföljare. Ungefär 17 500 personer har 2020 som avslutsår, 15 500 respektive 2 000 personer.

Tabell 6. Andel etablerade på arbetsmarknaden efter tid sedan avslutad utbildning

Avslutsår	Examinerade					Fullföljare				
	3 mån	6 mån	9 mån	12 mån	24 mån	3 mån	6 mån	9 mån	12 mån	24 mån
2019	74	78	78	78	78	56	58	58	59	63
2020	66	73	74	77	–	45	50	51	55	–
2021	72	78	–	–	–	52	56	–	–	–

Det är stora skillnader i etablering mellan examinerade och fullföljare för samtliga år. Andelen etablerade bland examinerade är omkring 20 procentenheter högre jämfört med fullföljare för samtliga år och möjliga mättidpunkter.

Både bland examinerade och fullföljare är andelen etablerade vid de tidigaste mättidpunkterna betydligt lägre bland de som avslutade sin utbildning under 2020 jämfört med både 2019 och 2021. En möjlig förklaring kan vara coronapandemin. Coronapandemin och de vidtagna restriktionerna för att hindra smittspridningen har haft stor påverkan på samhället och inte minst på arbetsmarknaden och möjligheten till etablering för de som precis hade avslutat sin utbildning.

En YH-utbildning kan avslutas vid olika tidpunkter under året och det är därför extra svårt att veta vad som är effekter av ökade restriktioner och vad som är andra orsaker vid en viss mättidpunkt. Omkring två tredjedelar av de som avslutar en YH-utbildning gör det i maj eller juni. Tolv månader efter avslutad utbildning är dock andelen etablerade på

arbetsmarknaden nästan lika hög bland examinerade 2020 som bland examinerade 2019. Även bland fullföljare är skillnaden mindre tolv månader efter avslutad utbildning jämfört tidigare mättpunkter.

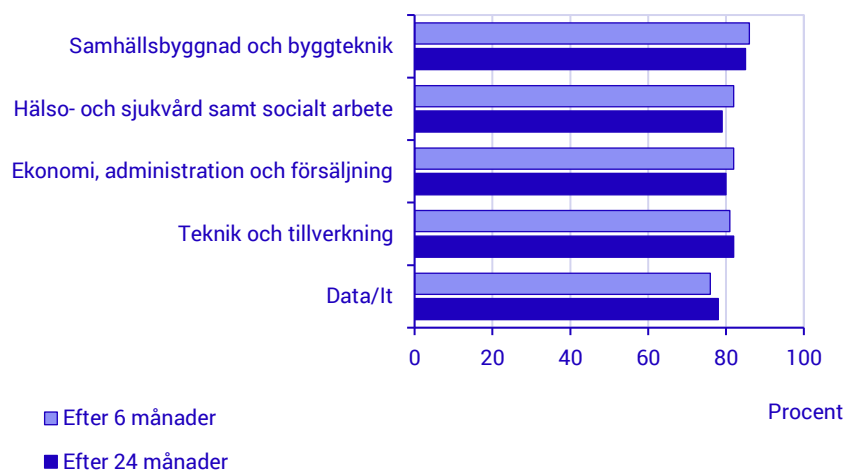
För avslutsår 2021 är andelen etablerade bland examinerade på samma nivå som för 2019. För 2021 finns dock bara två möjliga uppföljningstidpunkter än så länge och det återstår att se hur utvecklingen ser ut på längre sikt.

Etablering efter utbildningsområde bland examinerade 2019 och 2020

Sex månader efter avslutad utbildning är 78 procent etablerade bland examinerade med avslutsår 2019. Andelen etablerade ökar sedan inte vid de senare uppföljningstidpunkterna utan är exakt lika stor 9, 12 och 24 månader efter avslutad utbildning.

Bland dem med avslutsår 2019 förekommer inga stora förändringar när vi tittar på etablering vid olika tidpunkter för de stora utbildningsområdena. Examinerade inom *Data/It* hade den största ökningen med 3 procentenheter när vi jämför 24 och 6 månader efter utbildningen. Bland examinerade från *Hälso- och sjukvård samt socialt arbete* minskade andelen etablerade med 3 procent. Bland de övriga stora utbildningsområdena fanns knappt några skillnader när vi jämför 24 med 6 månader efter utbildningen.

Diagram 6. Andel etablerade på arbetsmarknaden 6 och 24 månader efter avslutad utbildning. Examinerade 2019 inom de stora utbildningsområdena

I tabell 5a i tabellbilagan redovisas andelen etablerade på arbetsmarknaden uppdelat efter kön och utbildningsområden för de som examinerats under 2019. Inom de stora utbildningsområdena kan vi se vissa skillnader i mäns och kvinnors etablering över tid efter avslutad utbildning. Kvinnors etablering tenderar att vara något lägre 24 månader efter avslutad utbildning jämfört med 6 månader efter. För män är förhållandet det omvända.

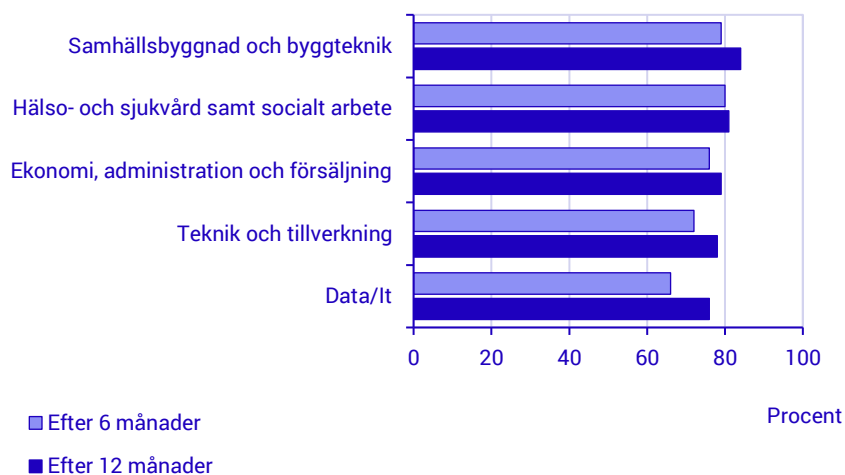
Bland de sex medelstora utbildningsområdena hade examinerade från *Kultur, media och design* störst ökning med 7 procentenheter när vi jämför 24 med 6 månader efter utbildningen. Bland examinerade från *Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske* minskade andelen etablerade med 4 procentenheter. Bland de medelstora områdena förekommer inga tydliga skillnader mellan män och kvinnor.

Små utbildningsområden redovisas tillsammans och för dem minskar andelen etablerade. Etablering gick ner med 4 procentenheter när vi jämför 24 med 6 månader efter utbildningen.

När vi tittar på etablering bland alla med avslutsår 2020 kan vi följa förändringar 9 och 12 månader efter utbildningen. Andelen etablerade med avslutsår 2020 var 73 procent bland examinerade sex månader efter utbildningen vilket är en lägre nivå jämfört med de med avslutsår 2019. Till skillnad från 2019 ökar andelen etablerade vid de senare uppföljningstidpunkterna vilket kan vara en effekt av coronapandemin.

Examinerade från de stora utbildningsområdena hade högre andel etablerade när vi jämför 12 med 6 månader efter utbildningen. Den största förändringen fanns bland examinerade från *Data/It*, där andelen etablerade ökade med 10 procentenheter. Bland examinerade från de övriga stora områdena var förändringen inte lika stor, mellan 1 och 6 procentenheter.

Diagram 7. Andel etablerade på arbetsmarknaden 6 och 12 månader efter avslutad utbildning. Examinerade 2020 inom de stora utbildningsområdena

Bland de sex medelstora utbildningsområdena hade examinerade från *Journalistik och information* den största ökningen med 16 procentenheter när vi jämför 12 och 6 månader efter utbildningen. Bland övriga examinerade från medelstora utbildningsområden fanns en ökning men inte lika stor.

Även bland de examinerade inom de små utbildningsområdena ökade andelen etablerade mellan 12 och 6 månader efter avslutad utbildning något, 2 procentenheter.

Andelen etablerade per utbildningsområde för de som examinerats 2019–2021 finns i tabellbilagan, Tabell 5a-c.

Etablering efter utbildningsområde bland fullföljare 2019 och 2020

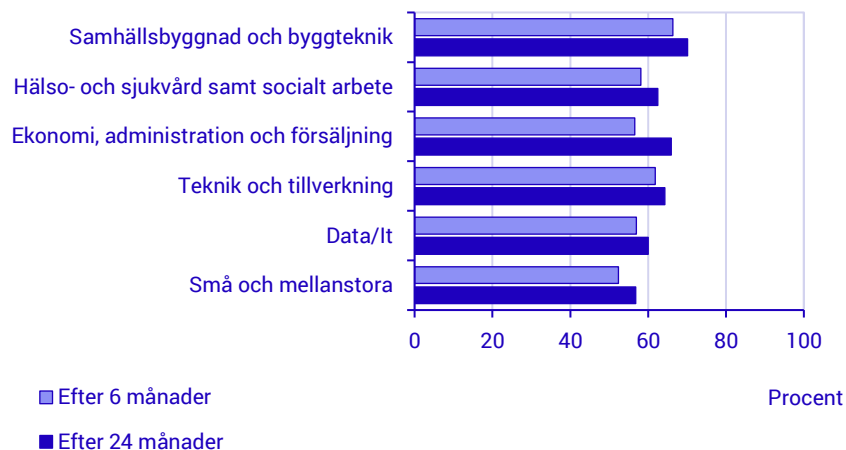
Tidigare har vi visat att andelen etablerade fullföljare är mycket lägre jämfört med examinerade personer. Bland fullföljare 2019 var 58 procent etablerade sex månader efter att utbildningen avslutats. Andelen ökar något när vi tittar på de senare uppföljningstidpunkterna och 24 månader efter utbildningen var 63 procent etablerade.

I diagram 8 ser vi andelen etablerade bland fullföljare med avslutsår 2019. Bland fullföljare inom de fem stora utbildningsområdena ökade andelen etablerade inom samtliga områden när vi jämför 24 och 6 månader efter avslutad utbildning. Två år efter utbildningen är alltså skillnaden något mindre mellan fullföljare och examinerade jämfört med sex månader efter avslutad utbildning. Det gäller framför allt inom *Ekonomi, administration och försäljning, Hälso- och sjukvård samt socialt arbete* och *Samhällsbyggnad och byggteknik*.

Den största ökningen mellan de två tidpunkterna fanns bland fullföljare inom *Ekonomi, administration och försäljning*. Där ökade andelen etablerade med 9 procentenheter. Bland de övriga stora utbildningsområdena var ökningen mindre.

Bland fullföljarna särredovisas inte medelstora och små utbildningsområden. Totalt sett var andelen etablerade något högre 24 månader jämfört med 6 månader efter avslutad utbildning inom dessa områden.

Diagram 8. Andel etablerade på arbetsmarknaden 6 och 24 månader efter avslutad utbildning. Fullföljare 2019 inom de stora utbildningsområdena

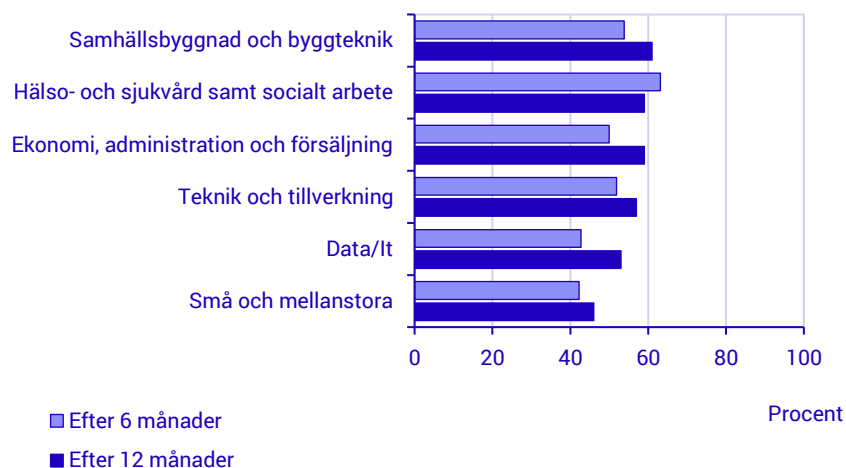
På samma sätt som bland examinerade kan vi följa etablering bland fullföljare med 2020 som avslutsår, 9 och 12 månader efter utbildningen. Bland dem var hälften etablerade sex månader efter avslutad utbildning. I likhet med fullföljare 2019 ökar andelen etablerade vid senare mättidpunkter men från en lägre nivå. Flertalet av dessa individer avslutade sin utbildning under coronapandemin vilket troligtvis har påverkat deras möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden negativt. Efter 12 månader var 55 procent av fullföljarna 2020 etablerade.

Andelen etablerade var högre inom fyra av de fem stora utbildningsområdena när vi jämför fullföljare 12 och 6 månader efter avslutad utbildning. Den största ökningen fanns inom *Data/It* och *Ekonomi, administration och försäljning* som ökade med 11 respektive 9 procentenheter. Inom *Hälso- och sjukvård samt socialt arbete* minskade andelen etablerade med 4 procentenheter under samma tidsperiod.

Små och medelstora utbildningsområdena särredovisas inte. Totalt sett var andelen etablerade något högre 12 månader jämfört med 6 månader efter avslutad utbildning inom dessa områden.

Andelen etablerade per utbildningsområde bland fullföljare 2019–2021 finns i tabellbilagan, Tabell 5d-f.

Diagram 9. Andel etablerade på arbetsmarknaden 6 och 12 månader efter avslutad utbildning. Fullföljare 2020 inom de stora utbildningsområdena

Slutdiskussion

I den här rapporten används arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI) för att studera sysselsättning vid olika tidpunkter efter avslutad utbildning för de som avslutade en YH-utbildning under 2019–2021. AGI som datakälla är relativt ny på SCB och ger möjlighet till nya registerbearbetningar och publiceringar som kan göras både oftare och snabbare i anslutning till exempelvis en avslutad YH-utbildning som i den här rapporten.

Två olika mått på sysselsättning har använts i den här studien där anställningsmättet, som endast redovisas i tabellbilagan, kan sägas vara ett mått på om man arbetat något alls och etableringsmättet mer är ett mått på huvudsaklig sysselsättning (se avsnittet om Metod och framställning för definitioner av måtten). Andelen sysselsatta blir högre med anställningsmättet men grovt sett blir bilden densamma vid jämförelser mellan olika år och olika redovisningsgrupper med de båda måtten.

I MYH:s årliga enkätundersökning till examinerade året före undersökningstillfället ställs frågan om huvudsaklig sysselsättning idag. Beroende på när man avslutat sin YH-utbildning kan den mättidpunkten avse någon gång mellan 9–21 månader efter avslutad utbildning. Flertalet slutar dock i maj och juni och då kan mättidpunkten närmast sägas motsvara 12 månader efter avslutad utbildning i denna studie. Andelen huvudsakligt anställda i enkätundersökningen ligger närmare andelen sysselsatta utifrån anställningsmättet än etableringsmättet i den här studien. Vid jämförelser mellan olika år och olika redovisningsgrupper stämmer registerundersökningens resultat relativt väl med resultaten i enkätundersökningen men skillnader och likheter mellan enkät- och registerundersökningens resultat kan studeras vidare.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera utifrån denna studie att det är stora skillnader i etablering vid samtliga uppföljningstidpunkter mellan examinerade och fullföljare. Det gäller för samtliga tre undersökningsår, 2019–2021. Vidare kan konstateras att andelen etablerade 2020 var lägre jämfört med både 2019 och 2021 vid samtliga uppföljningstidpunkter. Skillnaderna mellan 2020 och 2019 minskade dock vid de senare uppföljningstidpunkterna. För 2021 finns ännu bara två möjliga uppföljningstidpunkter. Möjligheterna till en snabb etablering för de som avslutade utbildningen 2020 har troligen påverkats negativt av coronapandemin.

Metod och framställning

I den här rapporten studeras personer som har avslutat en YH-utbildning under perioden 2019–2021 och som är folkbokförda vid den sista uppföljningstidpunkten. De som avslutat en YH-utbildning kan delas in i två grupper:

- Examinerade (avslutat utbildningen med en examen)
- Fullföljare (avslutat utbildningen utan en examen)

Med fullföljare menas en person som har deltagit i utbildningen från början till slut men avslutat utbildningen utan godkänt i en eller flera av de kurs typer som ingår i utbildningen. En utbildning kan innehålla följande kurs typer:

- Standardkurser
- Lärande i arbete (LIA)
- Examensarbete

I den här rapporten görs ingen uppdelning av fullföljare utifrån vilken eller vilka kurs typer man inte blivit godkänd i.

Personer som påbörjat men inte avslutat en utbildning benämns avhoppare. De ingår inte i den här studien. Det huvudsakliga syftet i den här rapporten är att studera etableringen på arbetsmarknaden för olika utbildningsområden inom yrkeshögskolan. Många avhoppare avslutar utbildningen i ett tidigt skede vilket gör att kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknadsetablering blir svag.

Uppgifterna om de som avslutat en YH-utbildning under 2019–2021 kompletteras med uppgifter från SCB:s register om arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI). Registret innehåller uppgifter om löne- och förmånsutbetalningar från arbetsgivare på individnivå som samlas in på månadsbasis från Skatteverket. I den här studien används AGI-variabeln *Kontant ersättning som är underlag för arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på förvärvsinkomster*. Utifrån den utbetalda lönen skapas två mått för att följa upp sysselsättning och arbetsmarknadsetablering aktuell månad:

- Anställd (utbetalad lön överstiger 99 kr)
- Etablerad (utbetalad lön överstiger $1/12 \cdot 3 \cdot$ inkomstbasbeloppet aktuellt år)

Måttet på anställning liknar det sysselsättningsmått som används i SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) sedan referensåret 2019.

Måttet på etablering har föreslagits som ett kompletterande sysselsättningsmått i SCB:s framtida registerbaserade arbetsmarknadsstatik.

Uppföljning med AGI-uppgifter för de personer som har avslutat en YH-utbildning under 2019–2021 görs under åren 2019–2022, beroende på vilken uppföljningstidpunkt som avses. I tabellen nedan visas inkomstbasbelopp och den gräns för utbetald lön som används för att man ska klassificeras som etablerad på arbetsmarknaden enligt det etableringsmått som beskrivs ovan.

Tabell 7. Etableringsgränser för 2019–2022

Uppföljningsår	Inkomstbasbelopp	Etableringsgräns
2019	64 400 kr	16 100 kr
2020	66 800 kr	16 700 kr
2021	68 200 kr	17 050 kr
2022	71 000 kr	17 750 kr

Uppföljningstidpunkter

Examinerade och fullföljare från en YH-utbildning 2019–2021 följs upp med hjälp av AGI-uppgifter vid ett antal olika tidpunkter efter avslutad utbildning. Hur många olika uppföljningstidpunkter som redovisas beror på vilket år man avslutade sin YH-utbildning (se tabell 8 nedan).

Tabell 8. Uppföljningstidpunkter för examinerade och fullföljare 2019–2021

Avslutsår	Uppföljningstidpunkt				
	3 mån efter	6 mån efter	9 mån efter	12 mån efter	24 mån efter
2019	X	X	X	X	X
2020	X	X	X	X	
2021	X	X			

Utbildningsomgångens avslutsdatum används för att bestämma vilken månad en person har avslutat sin YH-utbildning. I registret över YH-studerande och examinerade finns förutom utbildningsomgångens avslutsdatum även examinationsdatum för examinerade. I vissa fall kan avslutsdatum och examinationsdatum skilja sig åt väsentligt vilket innebär att det är oklart när personen egentligen avslutade sin utbildning. Då uppföljning görs kort tid efter avslutad utbildning har personer där avslutsdatum och examinationsdatum skiljer sig mer än en månad uteslutits från redovisningen. Totalt berörs ca 4 000 personer under 2019–2021.

SCB beskriver Sverige SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.